

КА́НЕР Еммануїл Айзикович (19. 11. 1931, Харків — 25. 07. 1986, там само) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1964), професор (1971), член-кореспондент АН УРСР (1982). Державна премія УРСР в галузі науки і техніки (1980). Закін. Харків. університет (1954). Від 1955 працював в Інституті радіофізики та електроніки АН УРСР (Харків): від 1965 — засн. і завідувач відділу теорії твердого тіла; від 1966 за сумісництвом — професор кафедри теор. фізики Харків. університету. Наукові дослідження: електронна теорія металів, фізика плазми і напівпровідників, статист. теорія поширення радіохвиль у тропосфері. Спільно з [М. Азбелем](#) передбачив циклотрон. резонанс у металах; розробив теор. положення про одночастинк. механізм

аномал. прозорості металів (ефект Гантмахера-К.); із В. Скобовим передбачив кілька видів радіохвиль, що можуть поширюватися в металах, виявив магнітне згасання хвиль Ландау. Незалежно від А.-Л. Шавлова (США) запропонував метод лазер. розділення ізотопів. Зробив значний внесок у розвиток статист. теорії поширення радіохвиль у турбулент. тропосфері.

Основні праці

К теории поглощения ультразвука металлами в сильном магнитном поле // ЖЭТФ. 1960. Т. 38, вып. 1, 4; Теория акустического циклотронного резонанса в металлах // Там само. 1962. Т. 43, вып. 1; Аномальное проникновение электромагнитного поля в металл и радиочастотные размерные эффекты // УФН. 1968. Т. 94, вып. 2 (співавтор); Plasma Effects in Metals: Helicons and Alfvén Waves. London, 1970 (співавтор); Гигантские квантовые осцилляции поглощения рэлеевских звуковых волн в металлах // ЖЭТФ. 1973. Т. 65, вып. 2; The spatial dispersion of conductivity in one-dimensional disordered metals // Physics Reports. 1987. Vol. 150, № 3/4 (співавтор); Избранные труды. К., 1989.

Рекомендована література

1. Усиков О. Я. Пам'яті вченого // Вісн. АН УРСР. 1987. № 8;
2. Памяти Эммануила Айзиковича Канера // Вісн. Харків. університету. Сер. Фізика. 2001. Вип. 5, № 516.

[В. О. Ямпольський](#), [І. Є. Почаніна](#)

Бібліографічний опис:

Канер Еммануїл Айзикович / В. О. Ямпольський, І. Є. Почаніна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9297>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).